

Målnummer:	UM6128-23	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2023-12-07		
Rubrik:	Omvårdnadsbidrag enligt socialförsäkringsbalken ska inte tas med vid beräkningen av om en anknytningsperson uppfyller försörjningskravet enligt utlänningslagen.		
Lagrum:	<ul style="list-style-type: none">• 5 kap. 3 b § utlänningslagen (2005:716)• 4 kap. 4 d § utlänningsfördordningen (2006:97)		
Rättsfall:	<ul style="list-style-type: none">• MIG 2019:22		

REFERAT

HN ansökte om uppehålls- och arbetstillstånd i Sverige på grund av anknytning till sin fru (anknytningspersonen). Migrationsverket avslag ansökan med motiveringen att hon inte uppfyller kraven på ordnad försörjning och bostad.

HN överklagade Migrationsverkets beslut till Förvaltningsrätten i Luleå, migrationsdomstolen (2023-05-29, ordförande Westerlund), som avslag överklagandet med följande motivering. Omvårdnadsbidrag betalas ut till föräldrar som har barn som på grund av exempelvis sjukdom kräver extra tillsyn och vård. Omvårdnadsbidrag beviljas efter en bedömning av barnets behov och är en schabloniserad förmån som inte kräver att föräldern har inkomstbortfall och som alltså inte har sin grund i anknytningspersonens arbete. Omvårdnadsbidraget är därmed inte en arbetsrelaterad inkomst och ska därför inte beaktas vid bedömningen av försörjningskravet.

HN överklagade migrationsdomstolens dom och yrkade att han skulle beviljas uppehålls- och arbetstillstånd på grund av anknytning. Han förde fram följande. Omvårdnadsbidraget ska beaktas när förbehållsbeloppet beräknas. Det bakomliggande syftet med bidraget är att ge föräldern ekonomiska förutsättningar att förkorta arbetstiden eller avstå från förvärsarbete med anledning av de merkostnader och det merarbete som barnets vårdbehov medför. Omvårdnadsbidraget kan närmast likställas med barnbidrag och underhållsbidrag, där dessa ekonomiska stöd har till syfte att stödja föräldrar och bidra till att täcka delar av de ökade kostnaderna eller den inkomst som föräldern mister när denne tillgodoser barnets omsorg och omvårdnad.

Migrationsverket ansåg att överklagandet skulle avslås och förde fram följande. De inkomster som enligt lag kan beaktas i samband med försörjningskravet är lön, ersättning från arbetslöshetsförsäkring eller annan liknande arbetsrelaterad ersättning eller inkomst från näringsverksamhet. Omvårdnadsbidraget kan därmed inte beaktas som inkomst vid bedömningen av anknytningspersonens försörjningsförmåga. Då bidraget baseras på den omvårdnad och den tillsyn som barnet behöver är en rimlig utgångspunkt att omvårdnadsbidrag i många fall är föränderliga över tid allteftersom barnets behov förändras. Mot denna bakgrund kan det inte tas med i beräkningen av försörjningskravet.

Kammarrätten i Stockholm, Migrationsöverdomstolen (2023-12-07, Liljeqvist, L Axelsson och Johansson, referent), yttrade:

1. Det målet gäller

Frågan i målet är om omvårdnadsbidrag enligt socialförsäkringsbalken ska tas med vid beräkningen av om anknytningspersonen uppfyller försörjningskravet enligt utlänningslagen (2005:716).

2. Rättslig reglering m.m.

Uppehållstillstånd på grund av anknytning till en person enligt 5 kap. 3 eller 3 a § utlänningslagen får som huvudregel endast beviljas om anknytningspersonen kan försörja sig och utlänningen samt har en bostad av tillräcklig storlek och standard för sig och utlänningen. Detta framgår av 5 kap. 3 b § utlänningslagen.

Försörjningskravet i 5 kap. 3 b § utlänningslagen är uppfyllt om anknytningspersonen har lön som efter avdrag för preliminär skatt uppgår till förbehållsbeloppet vid utmätning av lön enligt 7 kap. 5 § utsökningsbalken. Beräkningen ska göras med beaktande även av vad som behövs för försörjningen av utlänningen. Ersättning från arbetslöshetsförsäkring eller annan liknande arbetsrelaterad ersättning jämställs med lön. Kravet är också uppfyllt om anknytningspersonen har inkomster från näringsverksamhet eller en förmögenhet som han eller hon kan försörja sig och utlänningen på. Detta framgår av 4 kap. 4 d § första stycket utlänningsförordningen (2006:97).

Omvårdnadsbidrag är en bosättningsbaserad socialförsäkringsförmån som kan beviljas en förälder till ett barn som på grund av funktionsnedsättning kan antas vara i behov av omvårdnad och tillsyn under minst sex månader. Omvårdnadsbidragets omfattning bestäms utifrån hur stora barnets omvårdnads- och tillsynsbehov är. Detta framgår av 5 kap. 1 och 9 §§ samt 22 kap. 3 och 4 §§ socialförsäkringsbalken.

Migrationsöverdomstolen har i rättsfallet MIG 2019:22 uttalat att bedömningen av hur olika ekonomiska stöd och bidrag kan beaktas när förbehållsbeloppet beräknas ska göras med ledning av de principer och syften som ligger bakom de aktuella migrationsrättsliga bestämmelserna. För att anknytningspersonens förmåga att försörja sig och utlänningen ska vara reell bör, utöver levnadskostnader för anknytningspersonen och utlänningen, även beaktas anknytningspersonens kostnader för försörjningsberättigade barn. Ekonomiska stöd som avser att täcka vanliga levnadskostnader, och som inte är beroende av hushållets inkomst, kan beaktas vid beräkning av förbehållsbeloppet genom att de räknas av. Dit hör barnbidrag och underhållsstöd.

3. Migrationsöverdomstolens bedömning

Syftet med försörjningskravet är att främja de nyanlända familjemedlemmarnas integration genom att anknytningspersonen har en försörjning genom arbete (prop. 2020/21:191 s. 104). De inkomster som enligt 4 kap. 4 d § utlänningsförordningen kan beaktas inom ramen för försörjningskravet är lön, ersättning från arbetslöshetsförsäkring eller annan liknande arbetsrelaterad ersättning. Migrationsöverdomstolen bedömer att även vissa socialförsäkringsförmåner kan vara sådan arbetsrelaterad ersättning som avses i bestämmelsen, exempelvis sjukpenning och inkomstrelaterad sjukersättning. Omvårdnadsbidrag avser att tillgodose barnets omvårdnads- och tillsynsbehov och förutsätter inte att föräldern avstår från att arbeta. Den är därmed inte arbetsrelaterad på det sätt som avses i bestämmelsen och kan därför inte beaktas som inkomst vid bedömningen av om försörjningskravet är uppfyllt. Anknytningspersonen uppfyller inte försörjningskravet med övriga inkomster. Omvårdnadsbidrag är inte heller av den karaktären att det kan beaktas vid beräkningen av förbehållsbeloppet (jfr MIG 2019:22). Överklagandet ska därför avslås.

Migrationsöverdomstolens avgörande. Migrationsöverdomstolen avslår överklagandet.

Sökord:

Litteratur: Prop. 2020/21:191 s. 104
